

ACHT
KEMPEN
GEMEENTEN

SAMEN VOOR
VEILIGHEID IN
DE KEMPEN

Behoort bij besluit van de Raad
der gemeente OIRSCHOT d.d.:
18/12/18 Nr. 2018/58
Mij bekend,
De Griffier

1

Veilig voelen

Dat inwoners en bezoekers zich veilig voelen in een aantrekkelijke gemeente

2

Borgen Veiligheid

Verankeren van veiligheid in kernen, wijken en buurten

3

Minder criminaliteit

Afname van criminaliteit door samenwerking, persoonsgericht- en informatie gestuurd werken.

4

Openbare orde handhaven

Voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen

Preventie

**Niet afwachten
maar
voorkomen**

Zorg

**Hulp en
aandacht
bieden**

Repressie

**Daadkrachtig
ingrijpen als het
uit de hand
loopt**

High Impact
Crimes

1

Ondermijning /
georganiseerde
criminaliteit

2

Cybercrime en
cybersecurity

3

Verbinding
zorg en
veiligheid

4

Fysieke
veiligheid

5

Lokale
veiligheids-
thema's

6

SAMEN WERKEN AAN VEILIGHEID IN BASISTEAM DE KEMPEN

Manifest #oogvoorelkaar

In welk Nederland wil jij leven?

Met 17 miljoen Nederlanders leven we dicht op elkaar. Niet voor ieder mens is het leven elk moment even makkelijk in onze complexe samenleving.

Kijk jij om als Je iemand ziet die zich verward gedraagt? Of laat je diegene liever in de kou staan? Zelfs als die ander je vader, je tante of je opa zou kunnen zijn? Of bied je graag de helpende hand, ook als een voor jou onbekende persoon ietwat verward, anders en onvoorspelbaar overkomt?

Of het komt door eenzaamheid, ziekte, discriminatie, geldtekort, sociale problemen of een samenloop van omstandigheden: wie kwetsbaar is, kan zomaar buiten de boot vallen.

Wij geloven in het Nederland van de menselijke maat. Een land waar je er bent voor de ander, ook op het lastige moment. Als iemand afwijkend gedrag vertoont, op straat, in de buurt, bij het werk of op de vereniging: je kijkt toch niet weg? Er is geen lief zonder leed.

In een samenleving waarin iedereen meedoet, zijn professionals belangrijk: de huisarts, de wijkverpleegkundige, de agent, de gemeente-ambtenaar of de jeugdhulpverlener. Maar zij kunnen het niet alleen. We moeten het samen doen. Laten we dan ook niet te snel oordelen, elkaar niet buitensluiten, maar oprecht aandacht hebben voor elkaar.

Dus heb het niet óver elkaar, maar praat mét elkaar. Met die aparte buurman, die ietwat wilde jongen langs de weg of de teruggetrokken mevrouw aan de overkant. Als de ander steun nodig heeft, help elkaar dan weer vooruit. Ons land telt zeventien miljoen medemensen.

Waar we elkaar met plezier de helpende hand bieden.

Laten we voorkomen dat Nederland een niemandsland wordt.

Medemensen, heb #oogvoorelkaar.

NAMENS: BIBIAN MENTEL • CORNEL VADER • DANNY JACKSTEIT • JÖRGEN RAYMANN • FERD CRONE • ISA HOES
ERICA TERPSTRA • ANNEMARIE VAN GAAL • GERUJKE WILMINK • GUS STAVERMAN • BARBARA BAREND • ONNO HOES
BEAU VAN ERVEN DORENS • ANDRÉ ROUVEDT • MARNOX NORDER • JETTA KLINSMA • ANITA WITZIER • HAN NOTEN
CAREL VAN VREDENBURCH • TON HEERTS • FRED PALING • HUGO BACKX • JACOBINE GEEL • BORIS VAN DER HAM

Met deze poster vraagt het Schakelteam voor personen met verward gedrag aandacht voor mededogen op straat. Het Schakelteam - onder voorzitterschap van Onno - in oktober 2018 rondt het Schakelteam haar werkzaamheden af. Met deze poster nodigt het Schakelteam ook jou uit om mee te doen aan een samenleving, waarin

Inhoudsopgave	7		
Voorwoord	8		
Samenvatting	9		
1. Inleiding	11		
1.1 Algemeen	11		
1.2 Trends en ontwikkelingen	12		
1.3 Reikwijdte	13		
1.4 Terugblik	13		
1.5 Leeswijzer	14		
2. Strategische uitgangspunten	15		
2.1 Visie	15		
2.2 Doelstellingen	15		
2.3 Uitgangspunten	16		
3. De prioriteiten voor de periode 2019 – 2022	18		
3.1 Prioritaire thema's	18		
3.2 High Impact Crimes	20		
3.3 Georganiseerde en/of ondermijnende criminaliteit	21		
		3.4 Cybercrime en cybersecurity	23
		3.5 Verbinding tussen zorg en veiligheid	25
		3.5.1 Problematiek rond mensen met overlast gevend en/of verward gedrag	25
		3.5.2 Jeugd in relatie tot overlast, criminaliteit en middelengebruik	27
		3.5.3. Polarisatie, radicalisering en maatschappelijke onrust	29
		3.6 Fysieke veiligheid	31
		3.6.1 Brandveiligheid	31
		3.6.2 Crisisbeheersing	32
		4. Financiën	33
		Bijlage I: Strategische partners	34

J.W. Brenninkmeijer

Burgemeester gemeente Waalre
Voorzitter basisteam Kempen

De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Die verantwoordelijkheid dragen we samen met vele partners. Veiligheid is veel omvattend en gaat om zaken waar inwoners dagelijks (bewust en onbewust) mee te maken krijgen. Denk daarbij aan veiligheid tijdens grote evenementen of de wetenschap dat de brandweer op tijd arriveert bij een brand, maar ook vervelende zaken zoals fietsendiefstal, woninginbraak, geweldpleging of de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld. Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een aantrekkelijke woon-, werk- en leef- gemeente en voor een goede economische en sociale ontwikkeling. De gemeente moet niet alleen veilig zijn, inwoners moeten zich ook veilig voelen.

Voor u ligt het Integraal Veiligheidsplan basisteam De Kempen 2019-2022 (IVP De Kempen) van ons gebied. In dit plan staat beschreven waarop we de komende jaren samenwerken om de veiligheid en leefbaarheid in de acht basisteam gemeenten (Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Veldhoven en Waalre) te behouden en daar waar mogelijk te vergroten.

Ons gebied kent een aantal specifieke kenmerken die van invloed zijn op de veiligheidsproblematiek in het basisteam.

Deze specifieke kenmerken: de uitgestrektheid van het gebied (zowel stedelijk als landelijk), de grenszone met buurland België en de aanwezigheid van twee belangrijke toegangswegen (A2 en A67), vergen op onderdelen een specifieke focus en aanpak op het gebied van veiligheid.

De maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe opdrachten en verantwoordelijkheden van gemeenten, alsmede de sterk toegenomen complexiteit van zorgvragen, maken duidelijk dat de samenwerking tussen veiligheid en het sociaal domein steeds belangrijker wordt.

Belangrijke schakel van ons nieuwe veiligheidsbeleid wordt dan ook het wijkgericht werken. We sluiten met onze zorg voor veiligheid aan op bestaande structuren die we als gemeente met die partners hebben opgebouwd. Op die manier wordt veiligheid een sterker verankerd onderwerp van het wijkwerk.

We zien de gemeente als regisseur in afstemming en samenwerking met haar partners. De aanpak is daarbij zoveel mogelijk gericht op preventie en vroeg signalering.

Samen werken we aan veiligheid in basisteam De Kempen.

Samenwerken

Een gemeente moet op basis van de politiewet minstens één keer in de vier jaar een veiligheidsplan vaststellen met de visie, strategische doelen, uitgangspunten en prioriteiten op het gebied van veiligheid. Zo stuurt de gemeenteraad op het lokale veiligheidsbeleid en de prioriteiten in de aanpak van de veiligheidsproblemen.

Wij willen een aantrekkelijke gemeente zijn waar inwoners en bezoekers zich thuis en veilig voelen.

Daarbij kiezen we voor een aanpak met een balans tussen preventie, zorg en repressie. Samenwerken is het sleutelwoord. Inwoners, bedrijven en organisaties zijn actief en helpen mee aan een veilige, leefbare en gezonde leefomgeving. Men heeft vertrouwen in de lokale overheid en de gemeente staat dichtbij haar inwoners en ondernemers. Op het gebied van veiligheid opereert basisteam De Kempen als een eenheid met aandacht voor de lokale diversiteit en eigenheid.

Doelen

De algemene doelen voor de periode 2019-2022 zijn:

- Verdere afname van de criminaliteit;
- Toename van het veiligheidsgevoel;
- Verankeren van veiligheid in de kernen, wijken en buurten;
- Voorkomen en bestrijden van criminaliteit, incidenten en verstoringen van de openbare orde.

Uitgangspunten

Het IVP De Kempen wordt uitgewerkt op basis van onderstaande uitgangspunten:

- Eén IVP-plan, meerdere gemeenten;
- Werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht van onze inwoners;
- Informatiegestuurd werken;
- Eén slagvaardige overheid ;
- Persoonsgerichte aanpak;
- Balans tussen preventie, zorg en repressie;
- Verbinding tussen zorg en veiligheid.

Prioriteiten

De veiligheidsprioriteiten voor de periode 2019-2022 zijn:

High Impact Crimes (thema's: woninginbraken, straatroven, overvallen).

Ambitie: Verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid door de slachtofferkans te beperken, de pakkans te vergroten en de aangiftebereidheid onder slachtoffers te verhogen.

Ondermijning / georganiseerde criminaliteit (thema's: vrijplaatsen, buitengebied, mensenhandel / arbeidsuitbuiting, drugs, weerbaarheid).

Ambitie: Bewerkstelligen dat de georganiseerde criminaliteit zodanig wordt aangepakt dat legale sectoren van de overheid en kwetsbare groepen in de samenleving zich niet laten misbruiken voor het faciliteren van de criminele industrie.

Prioriteiten

Cybercrime en cybersecurity

Ambitie: Het vergroten van de weerbaarheid van onze inwoners, organisaties en ondernemers in het digitale domein.

Verbinding zorg en veiligheid (thema's: personen met overlast gevend en /of verward gedrag; jeugd in relatie tot overlast, criminaliteit en middelen gebruik; polarisatie, radicalisering en maatschappelijke onrust).

Ambitie: Voorkomen dat iemand zich buitengesloten voelt of tussen wal en schip terecht komt. Niet tolereren dat mensen elkaar discrimineren, intimideren of bedreigen. Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien in de Kempengemeenten en waar nodig ondersteuning krijgen. Problematische jeugdgroepen en jeugdcriminaliteit worden zo veel mogelijk voorkomen, dan wel aangepakt. We gaan voor de-normalisatie van drugsgebruik en willen daarmee het gebruik van zowel soft- als harddrugs terugdringen.

Fysieke veiligheid (thema's: brandveiligheid en crisisbeheersing)

Ambitie: Risicobewustzijn en zelfredzaamheid met betrekking tot brandveiligheid vergroten en zorgen voor een professionele crisisbeheersingsorganisatie die op haar taak is toegerust.

Lokale veiligheidsthema's worden in het twee jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma nader uitgewerkt. Deze thema's maken geen onderdeel uit van dit plan.

Lokale veiligheidsthema's

Uitvoeringsprogramma

In dit Integraal Veiligheidsplan zijn alleen die thema's opgenomen die door alle basisteamgemeenten als prioritair zijn aangemerkt voor de komende periode. In het Uitvoeringsprogramma (UVP) worden zowel de prioritaire thema's als de lokale prioriteiten uitgewerkt in concrete acties en maatregelen voor de komende twee jaar. Het uitvoeringsprogramma wordt toegespitst op het te bereiken maatschappelijk effect en hanteert als belangrijk uitgangspunt het wijkgericht werken en investering in bewustwording onder burgers en ondernemers. Bewustwording van zowel de risico's die zij lopen als de maatregelen die zij kunnen treffen om te voorkomen dat men slachtoffer wordt van criminele praktijken.

Monitoring van het veiligheidsbeleid

In dit IVP De Kempen zijn de hoofdlijnen en ambities voor de komende vier jaar vastgelegd. Voor de uitwerking van deze ambities wordt in samenwerking met de politie, het OM en andere stakeholders tweejaarlijks een uitvoeringsplan vastgesteld. Om inzicht te krijgen en te houden in de mate waarin de daarin opgenomen doelen worden bereikt, is een systematische en gedegen monitoring cruciaal. Monitoring vindt zowel binnen de afzonderlijke gemeenten als in de driehoek van het basisteam De Kempen plaats.

1.1. Algemeen

Minimaal 1 x per 4 jaar een veiligheidsplan

In de Politiewet 2012 is vastgesteld dat de gemeenteraad minstens één maal per vier jaar een veiligheidsplan vaststelt met de visie, strategische doelen, uitgangspunten en prioriteiten op het gebied van veiligheid. De gemeenteraad heeft daarmee een middel om te sturen op het lokale veiligheidsbeleid. In dit IVP De Kempen staan de algemene strategische doelen die we als 8 basisteam gemeenten (Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Veldhoven en Waalre) in deze periode op het gebied van veiligheid nastreven en de prioriteiten die we daarbij stellen. Dit algemene kader vormt de basis voor onze veiligheidsaanpak voor de komende vier jaar. De invulling van dit kader wordt per prioriteit nader uitgewerkt in een tweejaarlijks door het college vast te stellen uitvoeringsplan.

Het IVP De Kempen is in samenspraak tot stand gekomen op basis van veiligheidsanalyses en input verkregen van ketenpartners. Daarbij is er gebruik gemaakt van informatie en cijfers van politie en Openbaar Ministerie (OM), de landelijke Veiligheidsmonitor, lokale veiligheidsenquêtes, gesprekken met een vertegenwoordiging van de basisteampolitie, gegevens van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en informatie van gemeentelijke stakeholders.

Aansluiting op landelijke en regionale prioriteiten

Met dit IVP De Kempen sluiten we aan bij c.q. geven we (mede) uitvoering aan de in het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2019-2022 (RVP) benoemde prioriteiten. Het RVP is tot stand gekomen op basis van landelijke prioriteiten van de politie en het OM aangevuld met prioriteiten van de 38 gemeenten in Oost-Brabant. De gemeenteraden hebben kennisgenomen van dit plan. De in het RVP benoemde strategische thema's zijn: Veilige woon- en leefomgeving; Ondermijnende criminaliteit; Verbinding tussen zorg en veiligheid; Cybercrime en Cybersecurity.

Samenwerken

Onze partners, burgers, bedrijven en instellingen willen en kunnen steeds meer op eigen kracht aan de slag met veiligheid gerelateerde vraagstukken. Als gemeente moeten we samen blijven op trekken. Deze noodzakelijke ontwikkeling benutten we om samen, met de inzet van politie en OM, onze slagkracht op het gebied van veiligheid te vergroten.

1.2 Trends & ontwikkelingen

Bij het opstellen van deze beleidsnota zijn de navolgende trends en ontwikkelingen gesignaleerd:

- De geregistreeerde, voor de burgers meest ingrijpende, criminaliteit (High Impact Crimes zoals woninginbraken, straatroven en overvallen) neemt af;
 - De minder zichtbare criminaliteit (ondermijning, cybercriminaliteit, fraude en oplichting) neemt toe;
 - Cybersecurity (ook bij de overheid) houdt geen gelijke tred met de cybercriminaliteit;
 - Betrokkenheid en actieve opstelling van burgers zijn van groot belang om de veiligheid te vergroten en de onveiligheidsgevoelens te verminderen;
 - Nieuwe technologische mogelijkheden maken keuzes noodzakelijk op het gebied van privacy, bescherming van burgers, gebruik en toegang tot data;
 - Door technologische ontwikkelingen is er steeds meer data beschikbaar die binnen het veiligheidsdomein in de Brainportregio ingezet kan worden (Big Data).
 - Het oprichten van een gezamenlijk interventieteam tussen de Kempengemeenten en met ketenpartners voor de aanpak van handavingsknelpunten, overlast en ondermijningszaken. Dit naar voorbeeld van het Peelland Interventieteam dat op succesvolle wijze en met een hoog rendement integraal en branchegericht toezicht en handhaving uitvoert.
- Het professionaliseren van de samenwerking op basisteamniveau door onder andere het gezamenlijk aanstellen van een basisteamprogrammaleider ondermijning. De basisteamprogrammaleider is opdrachtnemer van de driehoek ten aanzien van ondermijning en fungeert als aanjager, adviseur en verbinder tussen de partners, het basisteam en de regio en ondersteunt de gemeenten bij de noodzakelijke professionalisering in de aanpak van ondermijning.

Bij het opstellen van het IVP De Kempen is zo veel mogelijk met deze trends en ontwikkelingen rekening gehouden. Ook in het uitvoeringsprogramma worden deze trends en ontwikkelingen verder vertaald naar de lokale veiligheidsaanpak en concrete doelstellingen.

1.3 Reikwijdte

Het gemeentelijk veiligheidsterrein kent een sociaal en een fysiek deel.

Sociale veiligheid

Het sociale deel betreft, in algemene zin, de veiligheid rond sociale (intermenselijke) relaties en activiteiten. In die zin is er een directe relatie met de beleidsterreinen binnen het sociaal domein bijvoorbeeld op het terrein van jeugd en de WMO. De samenwerking met het sociaal domein is nodig voor preventie, vroegsignalering begeleiding en ondersteuning van kwetsbare mensen op gebied van (gezondheids-)zorg, jeugd, welzijn en onderwijs. Hiermee proberen we risico's op veiligheidsproblemen voor henzelf en hun omgeving te voorkomen. In het IVP De Kempen komt deze relatie expliciet naar voren bij het thema woninginbraken en als onderdeel van het thema zorg en veiligheid als het gaat om verwarde personen, jeugdoverlast, ondermijning en polarisatie /radicalisering.

Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid betreft de zorg voor bijvoorbeeld evenementen, verkeersveiligheid, brandveiligheid en crisisbeheersing. Samenwerking met andere gemeenten is nodig omdat deze thema's vaak regionaal overschrijdende inzet vragen. Door samen te werken op het gebied van fysieke veiligheid bereiden we ons optimaal voor op incidenten en crisis en wordt de kans op- en de impact van een daadwerkelijk incident beperkt.

1.4 Terugblik

Afgelopen vier jaar is de beleidsnota getiteld "Groeierende veiligheid door bloeiende samenwerking" binnen het basisteam de Kempen leidend geweest voor de samenwerking op het gebied van veiligheid. De visie en doelen zijn vertaald in concrete producten, afspraken en doelen in het uitvoeringsprogramma 2014-2016 en het programma 2017-2018.

Zowel de ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeenten als de vertegenwoordigers van het openbaar ministerie, het RIEC, de VRBZO, de politie en het Veiligheidshuis zijn gevraagd om een terugkoppeling te geven over de ervaringen van de afgelopen beleidsperiode. De uitkomsten van zowel de interne als externe terugkoppeling komen grotendeels overeen en kunnen samengevat worden in een viertal aandachtsvelden:

Samenwerken

Uit de terugkoppeling blijkt dat binnen de Kempen een collegiale sfeer heerst op zowel bestuurlijk als ambtelijk vlak. Er is een grote bereidheid om elkaar te ondersteunen en kennis te delen. Door deze goede basis ontstaan er mogelijkheden om specialismen te ontwikkelen. De bereidheid tot samenwerken in de Kempen vormt dan ook een van de belangrijkste pijlers om het veiligheidsdomein op door te ontwikkelen.

Bij ambitie passende middelen

Het beleid werd gekenmerkt door het prioriteren van veel uiteenlopende thema's. In de praktijk bleek het niet mogelijk te zijn om aan alle thema's in dit beleid aandacht te geven. Bij het opstellen van dit plan is een realistisch ambitieniveau aangehouden passend bij de huidige prioriteiten en rekening houdend met de beschikbare capaciteit en middelen. Daar waar nodig zijn niet volledig behaalde doelstellingen uit het IVP 2014-2017 overgenomen in het huidige IVP.

Van visie naar uitvoering

De operationele verbinding tussen veiligheid en zorg, handhaving en ruimtelijke ontwikkeling is nog niet in alle gemeenten voldoende gerealiseerd. Hierdoor blijven zorg- en ondermijningscasussen soms (te) lang liggen en vindt informatie overdracht nog te weinig plaats.

Van Ad Hoc naar Proces

Binnen de Kempen wordt nog veel gewerkt op inhoud. Zowel ambtelijk als bestuurlijk worden vraagstukken of ontwikkelingen snel opgestart, veelal ontbreekt daarbij de procesregie. Hierdoor worden thema's niet afgerond of blijven thema's/dossiers onnodig lang liggen. Ook ontbreken in enkele gevallen uiteindelijk de middelen om tot de uitvoering te komen van deze thema's.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2:
strategische uitgangspunten: onze visie, doelstellingen en uitgangspunten.

Hoofdstuk 3:
strategische thema's en de daarbinnen geprioriteerde onderwerpen. Per onderwerp is beschreven wat het inhoudt, waarom het een prioriteit is, waar we nu staan, wat onze ambities zijn en wat we gaan doen.

Hoofdstuk 4:
communicatie en financiën.

2.1 Visie

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Samenwerken is daarbij het sleutelwoord. Inwoners, bedrijven en organisaties zijn actief en helpen mee aan een veilige, leefbare en gezonde woon- en leefomgeving. Men heeft vertrouwen in de lokale overheid en de gemeente staat dicht bij haar inwoners en bedrijven. De gemeente benut haar netwerk optimaal en toont zich een solidaire en betrouwbare partner. Op het gebied van veiligheid opereert basisteam De Kempen als een eenheid met aandacht voor de diversiteit en eigenheid van de diverse gemeenten.

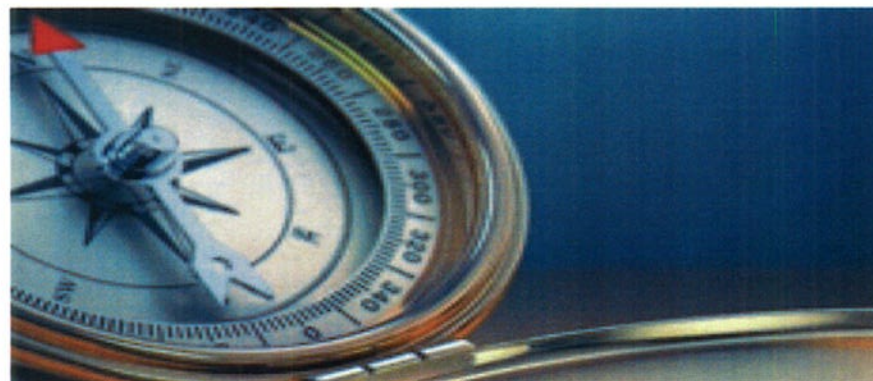
2.2 Doelstellingen

De algemene doelen voor de periode 2019-2022 zijn:

- Afname van de criminaliteit;
- Toename van het veiligheidsgevoel;
- Verankeren van veiligheid in de kernen, wijken en buurten;
- Voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen van de openbare orde.

Koersvast met aansturing op prioriteiten

De uiteindelijke doelstelling van het IVP is het bewerkstelligen van een integrale aanpak van gezamenlijke en gedragen prioriteiten. Dit wordt vormgegeven door een op de prioritaire thema's en bijbehorende doelstellingen toegespitst uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma bevat de uitwerking van de doelstellingen uit het IVP en aanvullende lokale prioriteiten in concrete acties en maatregelen voor de komende twee jaar. Het uitvoeringsprogramma biedt voldoende ruimte voor maatwerk. De veiligheidsthema's zullen zich immers niet in alle wijken, buurten of kernen in dezelfde mate voordoen. Ook is het van belang dat er voldoende ruimte is om flexibel te kunnen insprijngen op acute veiligheidsproblemen. Monitoring vindt plaats via de basisteamdriehoek.

2.3 Uitgangspunten

Om de genoemde doelstellingen te realiseren nemen we onderstaande uitgangspunten in acht:

Meerdere gemeenten, Één IVP

Binnen het basisteam De Kempen werken 8 gemeenten op het gebied van veiligheid nauw samen. Met de politie en OM is één gezamenlijk integraal veiligheidsplan opgesteld, Kempen 8: Eendracht, aandacht en daadkracht!

Voordelen ten opzichte van een 'traditioneel' lokaal IVP per gemeente zijn:

- Deelnemende gemeenten hebben dezelfde visie op en aanpak van belangrijke veiligheidsthema's en kunnen elkaar goed versterken;
- De gemeenten kunnen makkelijker taken / thema's verdelen;
- De aansturing van de politie is meer robuust, er is immers maar één bestuurlijk geluid.

Werken aan veiligheid vanuit de eigen kracht

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Uitgangspunt is dat iedereen vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid en binnen zijn of haar kracht werkt aan het verbeteren van de veiligheid. Daarbij zijn wij als gemeente de verbindende schakel en ondersteunen we daar waar nodig initiatieven uit de wijk of buurt. Risicobewustzijn, signalering en zelfredzaamheid zijn vormen van betrokkenheid.

Informatiegestuurd werken

De kern van informatie gestuurd werken is het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen, signalen en trends op gemeente-, wijk- en straatniveau. Daarnaast het in beeld brengen van risico's en ondermijnend en crimineel gedrag als basis voor het signaleren van ontwikkelingen en het nemen van maatregelen. Privacy is een cruciaal en continu aandachtspunt bij informatie gestuurd werken.

2.3 Uitgangspunten

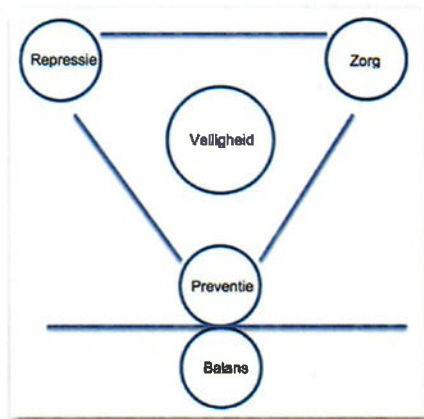
✓ Één slagvaardige overheid

In de repressieve aanpak van veiligheidsvraagstukken werken we intensief samen met diverse onderdelen van de overheid. Zo creëren we een slagvaardige overheid die vanuit verschillende onderdelen werkt aan hetzelfde doel. Hierbij zijn nadrukkelijk betrokken de politie, het OM, de Belastingdienst, het RIEC, het Zorg- en Veiligheidshuis en de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO). Daarbij is de uitdaging voor eenieder om het gezamenlijk belang te laten prevaleren boven het individueel belang en vergt het een integrale kijk op de aanpak van veiligheid-problematiek, soms buiten de eigen kaders om.

Naast de gemeenten hebben vele andere organisaties en instellingen hun eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot veiligheid. In bijlage 2 zijn (niet limitatief) onze strategische partners genoemd.

✓ Persoonsgericht werken

Een effectieve aanpak van criminaliteit en veiligheidsvraagstukken vereist dat naast repressie en preventie, ook gekeken wordt naar de verantwoordelijke persoon (of personen). Door op deze persoon een aanpak gericht op het gezin(systeem) los te laten, kunnen patronen van criminaliteit en overlast beter worden aangepakt. Binnen die aanpak is een combinatie van straf-, zorg- en andere (bestuurlijke) interventies beschikbaar.

✓ Balans tussen repressie, zorg en preventie; verbinding tussen zorg en veiligheid

In onze aanpak streven we naar de juiste balans tussen repressie, zorg en preventie. Voorkomen waar dat kan. Problemen aanpakken door er op tijd bij te zijn (oftewel vroeg signalering). Ingrijpen als de situatie daar om vraagt: indien zaken uit de hand lopen, of dreigen te lopen. Het bieden van hulp op de plaatsen en tijdstippen waar dat nodig is door het verbinden van zorg en veiligheid. We streven naar de juiste balans door een goed afgestemde toepassing van bestuurlijke en strafrechtelijke interventies in combinatie met een pakket maatregelen gericht op (na)zorg en preventie.

3.1 Prioritaire thema's

Betekenis van prioriteren

De definitie van prioriteiten stellen is: voorrang verlenen aan. Door te prioriteren wordt focus aangebracht. Zonder het stellen van duidelijke prioriteiten bestaat het risico dat alles moet en vaak ook nog gelijktijdig. Gevolg: het is te veel, te groots en er worden onvoldoende resultaten geboekt. Prioriteren is 'de juiste dingen op het juiste moment doen'.

Het stellen van prioriteiten wil overigens niet zeggen dat de niet geprioriteerde onderwerpen worden genegeerd: ze krijgen alleen geen extra aandacht de komende jaren. Deze thema's behoeven nu geen bijzondere doorontwikkeling of intensivering. Voor deze onderwerpen wordt het bestaande basisoniveau gehandhaafd (going concern).

Met het stellen van de prioriteiten blijft voldoende ruimte beschikbaar om flexibel in te kunnen spelen op actuele problemen of urgente situaties, die zich in het veiligheidsdomein kunnen voordoen.

De prioriteiten thema's zijn onderwerpen die we voor de komende jaren cruciaal vinden en waarvan we daarom extra aandacht aan besteden in beleid en aanpak. De keuze voor deze prioriteiten is gebaseerd op analyses en afspraken binnen de basisteam driehoek De Kempen en het Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022 van de politie Eenheid Oost-Brabant.

Het gaat om de navolgende strategische thema's:

High Impact
Crimes

1

Paragraaf 3.2

Ondermijning /
georganiseerde
criminaliteit

2

Paragraaf 3.3

Cybercrime en
cybersecurity

3

Paragraaf 3.4

Verbinding
zorg en
veiligheid

4

Paragraaf 3.5

Fysieke
veiligheid

5

Paragraaf 3.6

Lokale veiligheids-
thema's
Uitvoerings-
programma

6

High Impact Crimes § 3.2

High Impact Crimes (HIC) zijn delicten die een grote impact (kunnen) hebben op slachtoffers van deze delicten, de directe omgeving van het slachtoffer en de samenleving als geheel. Het gaat om woninginbraken, overvallen en straatroven. Deze delicten veroorzaken grote materiële en/ of immateriële schade. Bij woninginbraak gaat het om alle vormen van woninginbraak zoals diefstallen met braak, babbeltrucs en insluipingen. Overvallen en straatroven zijn vermogensdelicten waarbij daders geweld gebruiken om hun doel te bereiken. Naast deze delicten kunnen geweldsdelicten als HIC worden aangemerkt. Specifiek voor de Kempen is de 'goede' bereikbaarheid (grenzend aan België en doorkruising van de autosnelwegen A2 en A67) wat het gebied aantrekkelijk maakt voor rondtrekkende criminelen: het zogenaamde mobiel banditisme.

Waarom is het een prioriteit?

- Bij HIC gaat het om veiligheidsproblemen met een grote maatschappelijke, sociale en individuele impact: plegers van HIC-feiten veroorzaken veel schade en overlast;
- Het plegen van woninginbraken kan een opstap zijn naar zwaardere criminaliteit;
- De ligging van basisteam de Kempen maakt het gebied aantrekkelijk voor mobiel banditisme. Dit vormt een blijvend punt van aandacht op het gebied van preventie, repressie en persoonsgericht / dadergericht werken.

Waar staan we nu?

Het aantal woninginbraken, overvallen en straatroven is de afgelopen vier jaar gedaald. De aanpak waarin intensief en preventief met ketenpartners wordt samengewerkt, lijkt zijn vruchten af te werpen. Ook heeft de inzet van burgerinitiatieven en burgerparticipatie een belangrijke bijdrage geleverd aan de daling van HIC-feiten. Repressief wordt ingezet op voorkoming van recidive door een juiste combinatie van zorg en straf toe te passen bij daders van HIC-feiten. In samenwerking met de politie en het OM wordt daartoe gebruik gemaakt van de persoonsgerichte aanpak (PGA) onder regie van het Zorg en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost. PGA richt zich op voorkoming van recidive, bieden van perspectief en voorkoming van instroom van broertjes en zusjes.

Ambitie

Het verder verbeteren van de objectieve als subjectieve veiligheid door de slachtofferkans te beperken, de pakkans te vergroten en de aangiftebereid onder slachtoffers te verhogen. Daarbij hebben we specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans..

Wat gaan we doen?

- Verder inzetten op de zelfredzaamheid van onze inwoners: hen bewust maken zodat zij alert zijn op verdachte situaties en op de inbraakbestendigheid van hun woningen;
- Het actief stimuleren en faciliteren van initiatieven op het gebied van buurtpreventie waaronder de buurtwhatsappgroepen en buurtpreventienetwerken.
- Het in samenwerking met onze partners analyseren van gegevens op wijk- en buurtniveau zodat wijk- en buurtgericht de juiste (preventieve) maatregelen kunnen worden getroffen door de betrokken actoren;

Georganiseerde
en/of
ondermijnende
criminaliteit
§ 3.3

Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert veiligheid en leefbaarheid en levert schade op voor burgers en ondernemers. Voorbeelden van georganiseerde criminaliteit zijn drugsproductie en -handel, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude. Dergelijke fenomenen concentreren zich niet alleen op bedrijventerreinen en het buitengebied maar ook in 'doorsnee' winkelstraten, woonwijken en recreatieparken in onze gemeenten. Georganiseerde criminaliteit leidt steeds vaker tot ondermijning. De 'onderwereld' is voor illegale activiteiten afhankelijk van diensten van de 'bovenwereld'. Voor witwassen via een horecagelegenheid is een vergunning van de gemeente nodig. Voor hennepsteelt en drugsproductie maakt men gebruik van huurwoningen van woningcorporaties, leegstaande stallen en loodsen in het buitengebied en zolders en achterkamers van woningen. Veelal wordt misbruik gemaakt van kwetsbaren uit de samenleving. Ook zijn criminelen vaak op zoek naar status en manieren om illegaal verkregen vermogen wit te wassen, bijvoorbeeld door te investeren in vastgoed of door sponsoring van lokale verenigingen. We hebben het hier over 'de achterkant van Nederland': een wereld die crimineel van aard is, maar sociaal is ingebed in wijken en die buiten de greep en vaak buiten het zicht van overheden valt. Kwetsbare doelgroepen en sociaal zwakkeren lopen een groot risico; zowel om opgenomen te worden in deze netwerken als om slachtoffer te worden van georganiseerde criminaliteit en ondermijning.

Het probleem van ondermijning is dat de samenleving wordt ondergraven. "Normaal werken" loont niet meer, jongeren komen in aanraking met verkeerde rolmodellen en ambtenaren en bestuurders lopen het risico om te worden geïntimideerd en bedreigd.

Waarom is
het een
prioriteit?

- De aard en omvang van ondermijnende criminaliteit in de Kempen en de verwevenheid ervan met legale structuren (horeca en vastgoed), vormt een serieuze bedreiging voor de veiligheid van onze burgers, ondernemers, ambtenaren en bestuurders;
- Criminelen richten zich op kwetsbare doelgroepen, zoals boeren, jongeren, burgers met schulden en statushouders;
- Er is vaak sprake van ernstig slachtofferschap met langdurige consequenties;
- Wanneer georganiseerde criminaliteit en ondermijning niet wordt bestreden, wordt deze op vele vlakken gefaciliteerd. Criminelen hebben de lokale overheid nodig om hun activiteiten uit te oefenen.
- Georganiseerde criminaliteit en ondermijning tast de integriteit en rechtsorde van de (lokale) overheid aan.

Waar staan
we nu?

In de aanpak van ondermijning werken we als gemeenten integraal samen met partners als het RIEC, politie, belastingdienst en OM. De afgelopen periode is vooral geïnvesteerd in het creëren van bewustwording en het leren herkennen van signalen. Vanuit beleidsmatig oogpunt is het motto 'de dijken even hoog' leidend geweest bij het uniformeren van het Damocles - en BIBOB-beleid. Kenmerkend voor de Kempengemeenten is het uitgestrekte buitengebied en het relatief grote aantal 'vrijplaatsen': veelal woonwagencentra en recreatieparken waar de georganiseerde criminaliteit in een aantal gevallen de dienst uitmaakt. In de aanpak van ondermijning heeft de focus voor een groot deel gelegen op het tegengaan van georganiseerde criminaliteit en ondermijning afkomstig van en gepleegd door bewoners van dergelijke locaties en de aanpak van signalen omtrent hennepsteelt, drugsproductie, witwassen en mensenhandel.

Ambitie

De ambitie voor de komende periode is om een professionaliseringsslag aan te brengen in de aanpak van ondermijning en bestuursrechtelijke handhaving. Hiertoe wordt bestuurlijk de noodzaak onderschreven om in ieder basisteam een basisteamprogrammaleider ondermijning aan te stellen. Deze functie is tot 2018 door twee gemeenten in ons basisteam met gesloten beurzen ingevuld. Daarnaast is de intentie om, naar voorbeeld van het Peelland Interventieteam (PIT), binnen basisteam De Kempen intensiever te gaan samenwerken tussen veiligheid, handhaving en ketenpartners om de 'doe kracht' die uitgaat van bestuursrechtelijke handhaving te vergroten en daarmee een groter effect te bereiken in de aanpak van illegale praktijken.

Wat gaan we doen?

- Inzetten op een verdergaande professionalisering van de aanpak van ondermijning door het op Kempenniveau beschikbaar stellen van personele capaciteit in de vorm van een "ontkleurd" basisteamprogrammaleider ondermijning;
- Ontwikkeling en implementatie van een programma bestuurlijke weerbaarheid om te voorkomen dat criminelen misbruik maken van gemeentelijke- en bestuurlijke voorzieningen;
- Versteving van onze informatiepositie;
- Het onderzoeken van de mogelijkheden tot het smeden van een 'brede maatschappelijke alliantie' door samenwerking met diverse publieke en private partijen als woningbouwcorporaties, notarissen, verzekeraars en het Kadaster;
- Het vergroten van de weerbaarheid van kwetsbare doelgroepen, o.a. ondersteuning van de agrarische sector in relatie tot verhuur van leegstaande gebouwen;
- Het gezamenlijk opwerpen van bestuurlijke barrières waaronder het benutten van kansen en mogelijkheden die nieuwe wet- en regelgeving ons biedt in de aanpak van ondermijning.

Cyber
crime &
cyber
security
§ 3.4

Dienstverlening gaat meer en meer via de digitale besturingssystemen en het internet is groter dan ooit. Tegelijkertijd komt het steeds vaker voor dat individuen, overheden, bedrijven en instellingen slachtoffer worden van digitale criminaliteit. Het gaat dan bijvoorbeeld om digitale oplichting (phishing), het via internet seksueel benaderen van minderjarigen (grooming), risico's van sexting (het verspreiden of delen van seksueel getinte foto's of berichten via mobiele telefoons of andere mobiele media) en het verspreiden van radicale en terroristische motieven via het internet en het hacken van of inbreken in (besturing)systemen van de overheid en bedrijven.

Als gemeente hebben we een grote verantwoordelijkheid waar het gaat om het op orde hebben van onze informatiebeveiliging en informatieveiligheid. Daarbij gaat het om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van onze informatie(systemen) en de fysieke beveiligingsmaatregelen en organisatorische maatregelen die worden getroffen om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in de handen van onbevoegde personen terecht komt.

Waarom is
het een
prioriteit?

- De maatschappelijke weerbaarheid blijft achter bij de groeiende dreiging van digitale criminaliteit. Overheid, bedrijfsleven en burgers nemen veel stappen om de digitale weerbaarheid te vergroten, maar dit gaat niet snel genoeg;
- Gemeentelijke voorzieningen als sluizen, gemalen en verkeersregelinstallaties zijn kwetsbaar voor hackers. Hacken van dergelijke systemen brengt de fysieke veiligheid van burgers in het geding;
- Vanuit veiligheid wordt veel samengewerkt in complexe ketens met instanties op het gebied van zorg, jeugd, werk en inkomen en andere veiligheidspartners als politie en OM.
- Een betrouwbare, beschikbare en correcte informatiehuishouding is essentieel voor de dienstverlening van gemeenten. Het is niet ondenkbaar dat aan het niet op orde hebben van een deugdelijke informatiehuishouding ook politieke consequenties verbonden zijn of dat het imago van de gemeente en daarmee van de overheid in het algemeen wordt geschaad;
- Onderzoek van TNO geeft aan dat cybercriminaliteit de Nederlandse economie jaarlijks ongeveer €10 miljard kost. Naar schatting bedraagt de schade door cybercriminaliteit voor gemeenten jaarlijks ongeveer €300 miljoen;

Waar staan
we nu?

Op het gebied van informatiebeveiliging en informatieveiligheid zijn alle gemeenten druk doende om te voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Op het gebied van het voorkomen en de aanpak van cybercrime gebeurt er landelijk veel door de VNG, politie, het OM en het bedrijfsleven. Hoewel de daadwerkelijke bestrijding van grootschalige cybercrime geen taak is van de gemeente is het wel onze rol om cybercrime op te nemen in het beveiligingsbeleid van de eigen organisatie en te investeren in vergroting van de weerbaarheid van onze eigen organisatie en onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen op dit gebied. Dit vergt de komende periode extra aandacht.

Ambitie

We zijn een betrouwbare partner voor burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van informatievoorziening en informatiebeveiliging en werken mee aan een veilige, open en stabiele informatiesamenleving door te investeren in vergroting van de weerbaarheid van onze inwoners en ondernemers in het digitale domein.

Wat gaan we doen?

- In samenwerking met onze partners creëren we (blijvend) inzicht in de aard en omvang van cybercrime in onze gemeenten.
- De aanpak van cybercrime is een landelijke en regionale prioriteit voor zowel politie als OM. Voor gemeenten vergt dit oriëntatie op onze rol en plicht ten aanzien van het tegengaan van vormen van cybercriminaliteit. Hierin nemen we de komende beleidsperiode een standpunt in;
- Via voorlichting investeren in vergroting van de digitale weerbaarheid van onze medewerkers, inwoners en ondernemers, daarbij hebben we specifieke aandacht voor personen met een verhoogde slachtoffer kans;
- We investeren blijvend in kennis en expertise van onze medewerkers op het gebied van cybersecurity.

**Verbinding
Zorg en
Veiligheid
§ 3.5**

De ideale veiligheidsketen is gebaseerd op een juiste balans tussen preventie, repressie en zorg. De mix van preventie, repressie en zorg, gecombineerd met een informatie gestuurde en integrale benadering moet leiden tot een effectieve probleemgerichte en persoonsgerichte aanpak. Dit vergt het organiseren van zorg en veiligheid in de haarvaten van de samenleving zodat signalen van ernstige overlast en onveilige situaties tijdig worden opgepikt en escalatie daar waar mogelijk wordt voorkomen. Drietal terreinen verdienen bijzondere aandacht bij het verbinden van zorg en veiligheid. Dit betreffen:

- Problematiek rond personen met overlast gevend en/of verward gedrag (paragraaf 3.5.1).
- Jeugd in relatie tot overlast, criminaliteit en middelengebruik (paragraaf 3.5.2).
- Polarisatie en radicalisering (paragraaf 3.5.3).

**Problematiek
personen met
overlast gevend
en/of verward
gedrag
§ 3.5.1**

Steeds vaker krijgen we te maken met inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen of vragen binnen meerdere leefgebieden zoals psychische klachten, het zich niet thuis voelen in de samenleving, een verstandelijke beperking of een verslaving. Denk hierbij aan personen met verward gedrag, dak- en thuislozen, personen met een ernstige psychiatrische aandoening al dan niet gecombineerd met verslaving en (licht), verstandelijke beperking en zeer onaangepast gedrag. De problemen kunnen dermate groot zijn dat ze uiteindelijk een gevaar voor zichzelf of hun omgeving gaan vormen en/of overlast en veiligheidsproblemen veroorzaken.

**Waarom is
het een
prioriteit?**

- De impact van de problematiek wordt groter: mensen in deze doelgroep veroorzaken bovengemiddeld vaak overlast en veiligheidsproblemen of zijn zelf het slachtoffer van misbruik en criminaliteit;
- De problematiek heeft een directe invloed op de leefbaarheid in de gemeente en het gevoel van veiligheid van inwoners;
- Het aantal meldingen van personen met verward gedrag stijgt;
- Door de decentralisaties van taken naar de gemeente hebben we hierin een directe verantwoordelijkheid;
- De tolerantie in de samenleving neemt af: mensen ervaren sneller overlast wanneer zij te maken hebben met mensen in de buurt die zich vreemd gedragen;
- Met een goede aanpak wordt de politie bij haar werkzaamheden ontlast;
- Op 1 januari 2020 treedt de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) in werking;
- Gemeenten dienen voor oktober 2018 een passende aanpak te hebben rond personen met verward gedrag.

Waar staan we nu?

Door de decentralisaties van taken naar de gemeente en de extra muralisering van de zorg, is de rol van de gemeenten groter geworden. De complexiteit is daarbij ook vergroot. De problematiek heeft een hernieuwde samenwerking van politie, zorginstellingen en de gemeente nodig. Het gaat om samenwerking tussen de partijen die actief zijn in de sociale basis, eerste lijn en de tweede lijn en in de verschillende domeinen. Deze verandering is de afgelopen periode al ingezet, maar moet de komende jaren verder worden doorgevoerd. Het organiseren van een effectief antwoord op het totale vraagstuk "zorg en veiligheid" vraagt om een sterke regierol vanuit de gemeente. Het gaat daarbij om een taak die met de gehele keten van veiligheid en zorg, ook regionaal, moet worden afgestemd.

Ambitie

Het zo veel mogelijk beperken van het risico dat iemand tussen wal en schip terecht komt door tijdig, met onze partners, de juiste hulp en ondersteuning aan te bieden.

Wat gaan we doen?

- Vroegtijdig signaleren en herkennen van signalen.
- Inzetten op een sluitende zorg- en veiligheidsketen alsmede op de netwerken rondom groepen en/of personen.
- Oriënteren op outreachende inzet door een pro-actieve benadering van de doelgroep(en).
- Versterken van de doorzettingskracht en het inrichten van procesregie bij de aanpak van complexe casuïstiek;
- Tijdige opschaling naar PGA of inzet groepscan.

Jeugd in relatie tot overlast, criminaliteit en middelen gebruik
§ 3.5.2

Overlast en criminaliteit

Gelukkig gaat het goed met de meeste jongeren in de Kempen. Maar de ervaring leert dat dit van de ene op de andere dag kan veranderen. Er zijn in een aantal gemeenten actieve overlast gevende jeugdgroepen of jongeren die dreigen af te glijden naar criminaliteit. Vroegtijdig signaleren en acteren is daarbij van groot belang. Niet alleen voor de jongere zelf, maar ook voor onze inwoners. Jeugdcriminaliteit en overlast van jongeren leiden immers tot onveiligheid in wijken en een gevoel van onveiligheid bij onze inwoners. De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is complex doordat er veel verschillende oorzaken aan ten grondslag kunnen liggen. Een integrale aanpak en soms een lange adem zijn daarom noodzakelijk.

Alcoholgebruik

Het alcoholgebruik onder jongeren is in de Kempengemeenten substantieel hoger dan in andere regio's blijkt uit de GGD-monitor. Nog steeds wordt alcoholgebruik en –misbruik, ook onder de 18 jaar, volstrekt normaal gevonden. Het is hard nodig om een cultuuromslag te bewerkstelligen. Belangrijk aandachtspunt in het preventiebeleid is de samenwerking met de andere basisteam gemeenten. Jongeren woonachtig in de Kempen zijn niet gebonden aan gemeentegrenzen en gaan naar een andere gemeente voor onderwijs, om te sporten of om uit te gaan.

Drugsgebruik

Naast alcoholgebruik is ook het gebruik van drugs door 16-35 jarigen een toenemend probleem en daarmee een belangrijk punt van aandacht. Drugsgebruik kan een belangrijke rol spelen bij het ontstaan van crimineel gedrag. Regelmatig gebruik kan o.a. leiden tot verminderde schoolprestaties, geheugen en zelfbeheersing. Daarmee vormt drugs ook een risicofactor voor ongewenst seksueel en agressief gedrag en ongevallen.

Waarom is het een prioriteit?

- Jeugdoverlast en –criminaliteit hebben een negatieve invloed op het woongenot en de veiligheidsbeleving in de wijken;
- Het gebruik van zowel alcohol als drugs gaat ten koste van de gezondheid, kan leiden tot uitval op school of in de maatschappij en belemmert de sociale en fysieke veiligheid;
- Alcohol- en drugsgebruik vormt vaker een opstap naar criminaliteit.

Waar staan we nu?

Door de decentralisatie van de jeugdzorg is de gemeente per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdwet. Dit betekent dat de gemeente ook zorg draagt en gedeeltelijk verantwoordelijk is voor jeugdigen met problemen die overlast veroorzaken. Deze verantwoordelijkheid vertaalt zich naar de inkoop van zorg en begeleiding. Daarnaast speelt de gemeente een belangrijke rol als verbinder en (keten)regisseur, vanwege het grote aantal partners van de gemeente op het terrein van jeugd, veiligheid en zorg. Lokaal zijn al verschillende acties in gang gezet om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen en de negatieve effecten van alcohol aan te pakken. Ook op het gebied van drugs zijn acties/initiatieven genomen om het gebruik daarvan te ontmoedigen.

Ambitie

Kinderen moeten veilig kunnen opgroeien in de Kempengemeenten en waar nodig ondersteuning krijgen. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit moeten zo veel mogelijk worden voorkomen en adequaat aangepakt. Met betrekking tot alcoholgebruik willen we door beleidsmaatregelen en lokale interventies de gewenste cultuurverandering (op lange termijn) teweeg brengen. We gaan voor de-normalisatie van drugsgebruik en willen daarmee het gebruik van zowel soft- als harddrugs terugdringen.

Wat gaan we doen?

- Investeren in vroegsignalering en herkennen van signalen
- Inzetten op een sluitende zorg- en veiligheidsketen alsmede op de netwerken rondom groepen en/of personen.
- Oriënteren op outreachende inzet door een proactieve benadering van de doelgroep(en).
- Versterken van de doorzettingskracht en het inrichten van procesregie bij de aanpak van complexe casuïstiek;
- Tijdige opschaling naar Persoonsgerichte Aanpak of inzet groepsscan.
- Uitvoering geven aan de in het gemeentelijk preventie- en handavingsplan alcohol 2019-2022 opgenomen maatregelen/acties.
- Participatie in het regionaal project "Drugs, dat kunnen we hier niet gebruiken" om te komen tot een de-normalisatie van het drugsgebruik.

Polarisatie, radicalisering en maatschappelijke onrust
§ 3.5.3

Polarisatie is het verscherpen van tegenstellingen in de samenleving die kunnen resulteren in spanningen tussen groepen en die gepaard gaat met risico's zoals pesterijen, discriminatie, vandalisme, intimidatie, racisme en geweld. Radicalisering is de toenemende mate waarin een persoon of groep veranderingen nastreeft die op gespannen voet staan met de democratische rechtsorde en/of waarbij ondemocratische middelen worden ingezet. Het kan gaan om politieke, religieuze, etnische en/of ideologische motieven. Controversiële onderwerpen (zoals bijvoorbeeld de Zwarte Piet discussie) kunnen ook in een kleine gemeenschap leiden tot spanningen.

Door de rol van de sociale media kunnen polarisatie en maatschappelijke onrust gevaarlijke vormen aannemen en samengaan met risico's op gewelddadige radicalisering. Het is van groot belang dat de gemeente inzet op het voorkomen/verkleinen van een kloof tussen verschillende bevolkingsgroepen. Weten wat er speelt en leeft in onze wijken en buurten is noodzakelijk.

Waarom is het een prioriteit?

- Door de komst van social media neemt de kans op spanningen in een wijk of buurt toe;
- Radicalisering komt overal in Nederland voor, wat veel maatschappelijke onrust met zich mee kan brengen. Gemeenten – groot én klein – worden ermee geconfronteerd en moeten er op voorbereid zijn: een effectieve en integrale aanpak is essentieel;
- Wanneer groepen in de samenleving tegenover elkaar komen te staan, kan dit leiden tot discriminatie, onrust en sociale spanningen in de wijk en/of op school, hetgeen weer kan leiden tot vervreemding en uitsluiting;
- Polarisatie bevordert wantrouwen, terwijl vertrouwen juist van groot belang is voor het gevoel van veiligheid en voor het werken aan een gemeenschappelijke toekomst.

Waar staan we nu?

Het thema polarisatie en radicalisering is vanaf 2016 een thema voor basisteam De Kempen. De afgelopen jaren zijn verschillende maatregelen genomen. Zo hebben diverse professionals (medewerkers van de gemeente, jongerenwerkers en politiemedewerkers) een specifieke training gevolgd om signalen van radicalisering te herkennen en weten hoe daar mee om te gaan. In een aantal gemeenten is een meldpunt radicalisering opgericht. Sinds 2016 voorziet het Zorg- en Veiligheidshuis in een duidings- en wegingstafel waar signalen over radicalisering kunnen worden ingebracht voor advies. Er is een regionaal convenant persoonsgerichte aanpak voorkoming radicalisering afgesloten. Dit maakt het mogelijk om privacygevoelige gegevens met betrokken partners te delen.

Ambitie

Een gemeente waar niemand zich buitengesloten hoeft te voelen en waar samen wordt geleefd. Een gemeente waar het niet wordt getolereerd dat mensen elkaar discrimineren, intimideren of bedreigen.

Wat gaan we doen?

- Ambtenaren en partners blijven opleiden zodat signalen van radicalisering of polarisatie vroegtijdig herkend worden.
- Inzetten op een sluitende zorg- en veiligheidsketen alsmede op de netwerken rondom groepen en/of personen.
- Tijdige opschaling naar COM of weegtafel bij Zorg- en Veiligheidshuis.
- Verder implementatie van de Handreiking aanpak van radicalisering en terrorismebestrijding op lokaal niveau.

Fysieke veiligheid § 3.6
Brand veiligheid § 3.6.1

De gemeente heeft een belangrijke rol in het verbeteren van de brandveiligheid. Naast advisering en handhaving over toepassing van brandpreventieve voorzieningen bij bijvoorbeeld woningbouw is winst te behalen middels voorlichting en bewustwording van specifieke doelgroepen zoals scholieren, ouderen en verminderd zelfredzame personen. Daarnaast is beheersing van natuurbrandrisico's een punt van aandacht.

Waarom is het een prioriteit?

Het aantal dementerende ouderen stijgt van 270.000 naar verwachting naar ruim 500.000 in 2050. De brandveiligheidsrisico's nemen toe doordat personen (vaak verminderd zelfredzaam) langer thuis en zelfstandig wonen in plaats van in instellingen met brandpreventieve voorzieningen.

Waar staan we nu?

In het kader van het programma Brandveilig Leven hebben we van de Veiligheidsregio producten en diensten afgenomen (lespakketten, voorlichtingscampagnes en woningchecks). In het kader van de risico inventarisatie natuurbranden (RIN) zijn al enkele maatregelen getroffen en wordt een gebiedsvisie opgesteld over de toekomstige ontwikkeling van de grotere natuurgebieden zoals Cartierheide.

Ambitie

Door voorlichting het risicobewustzijn van kwetsbare doelgroepen vergroten. De zelfredzaamheid van burgers en ondernemers versterken door te investeren in bewustwording van hun eigen 'natuurlijke' handelings-repertoire (beïnvloedingsmogelijkheden).

Wat gaan we doen?

- Op alle basisscholen en verzorgingstehuizen in ons basisteam aandacht besteden aan de risico's bij brand en het belang van adequate brandpreventieve voorzieningen;
- In samenwerking met de woningcorporaties wordt specifiek aandacht besteed aan het creëren van bewustwording van kwetsbare doelgroepen;
- Wijk- en buurtinitiatieven worden benut voor versterking van het risicobewustzijn en participatie van burgers.

Fysieke veiligheid § 3.6
 Sociale veiligheid § 3.6.2

De gemeente heeft een zorgplicht voor haar burgers en er wordt verwacht dat zij snel en adequaat handelt bij rampen en crisissituaties. Als de hulpdiensten klaar zijn met hun werkzaamheden liggen er voor de gemeente vaak nog taken (nazorgfase). Gemeenten worden steeds vaker geconfronteerd met crisissituaties die een sociaal maatschappelijke impact hebben.

Waarom is het een prioriteit?

- Het maatschappelijke effect van incidenten en calamiteiten op het terrein van fysieke- en sociale veiligheid kan groot zijn. Dergelijke incidenten kunnen het veiligheidsgevoel van burgers en het vertrouwen van burgers in de overheid stevig aantasten;
- Er wordt meer vertrouwd op improvisatievermogen en veerkracht van de crisisorganisatie en meer gesteund op maatschappelijke potentie en vitaliteit (zelf- en samen redzaamheid). De focus ligt op realistische en beïnvloedbare risico's (risicogerichtheid en risico-acceptatie). Dit doet juist een stevig beroep op professionaliteit waarbij heldere basisvereisten centraal staan;
- Als gemeente is het van belang na te denken tot op welke hoogte en op welke wijze we ons willen en kunnen voorbereiden op een eventuele nafase na een incident.

Waar staan we nu?

De afgelopen periode is stevig geïnvesteerd in optimalisering van de regionale en gemeentelijke processen.

Ambitie

We hebben binnen de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en binnen iedere gemeente een professionele crisisbeheersingsorganisatie 'staan' die de bevolkingszorgtaken adequaat uitvoert.

Wat gaan we doen?

- We brengen in beeld welk kwaliteitsniveau opnieuw vereist is om te kunnen beschikken over een professionele crisisorganisatie. De focus ligt op verdergaande professionalisering van 'kernfuncties' en '-rollen'. Daarbij hanteren we een risicogerichte benadering: waar risicoreductie niet haalbaar is richten we ons op risico-acceptatie;
- De focus ligt op de doorontwikkeling van Bevolkingszorg. Voor de uitvoering van werkzaamheden hanteren we het doelmatigheidsprincipe: werkzaamheden worden uitgevoerd op het niveau waarop dit professioneel en efficiënt is;
- De gemeentelijke crisisorganisatie wordt voorbereid en ingericht conform de structuren, werkwijzen en uitgangspunten van de nieuwe Visie op crisisbeheersing.

4.1 Financiën

De ambities op het gebied van veiligheid voor de beleidsperiode 2019-2022 zijn hoog maar realistisch. Bij een ambitieus beleid horen natuurlijk ook de benodigde financiële middelen om deze ambities te kunnen realiseren en de gewenste ontwikkelingen en effecten in gang te zetten en te bereiken.

Om onze ambities op het gebied van veiligheid waar te kunnen maken is op dit moment een tweetal ontwikkelingen voorzien die in de beleidsperiode 2019 – 2022 structureel een extra bijdrage vergen. Dit betreft:

- Het aanstellen van een ontleurd basisteam programmaleider ondermijning;
- Onderzoeken van de mogelijkheden om de effectiviteit van bestuursrechtelijke handhaving in gezamenlijkheid te vergroten naar voorbeeld van het succes van het Peelland InterventieTeam (PIT)

Definitieve besluitvorming over bovenstaande ontwikkelingen vindt plaats binnen de individuele gemeenten. De financiële onderbouwing vindt per gemeente plaats in het proces naar de colleges en raden. Derhalve wordt in deze paragraaf volstaan met een beschrijving ervan. Om uitvoering te kunnen geven aan bovengenoemde ontwikkelingen wordt in de komende begrotingsperiode (begroting 2019) per gemeente gesproken over het beschikbaar stellen van de noodzakelijke financiële middelen. Voor 2019 wordt een bijdrage gevraagd voor het in gezamenlijkheid (met de acht Kempengemeenten) aanstellen van een basisteamprogrammaleider ondermijning. Medio 2019 wordt de uitkomst van het onderzoek naar de mogelijkheden van een gezamenlijk interventieteam naar voorbeeld van het PIT verwacht. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek wordt deze ontwikkeling meegenomen in de begrotingsperiode 2020 e.v.

Inwoners

Inwoners zijn in de eerste plaats een partner van de gemeente bij veiligheid. Zij zijn degene die het meest merken van veranderingen op het gebied van veiligheid, maar ook degene die een wezenlijke bijdrage kunnen leveren in de veiligheid op straat en het veiligheidsgevoel. Met de veranderende rol van de overheid verandert ook de rol van de inwoner in de aanpak van veiligheidsproblematiek. Steeds meer zal een beroep gedaan worden op de eigen kracht van inwoners. Het bundelen van de krachten van inwoners is daarbij een voorwaarde voor succes.

Ondernemers

Betrokkenheid van ondernemers en het gevoel verantwoordelijkheid te hebben voor de aanpak van onveiligheid kan een belangrijk verschil maken in de aanpak van veiligheidsproblematiek. De eigen kracht van ondernemers om te werken aan veiligheid en onveiligheidsgevoelens is daarbij steeds meer van belang vanwege de veranderende rol van de overheid. Het bundelen van de krachten van verschillende ondernemers is daarbij een voorwaarde voor succes.

Politie

Bij veiligheid wordt vaak snel gedacht aan het optreden door de politie. De politie vervult een essentiële rol in het bevorderen van de veiligheid en in het optreden tegen criminaliteit. Niet altijd is het terecht dat enkel aan de politie wordt gedacht. Er zijn meer partners die een belangrijke rol spelen in het veiligheidsdomein. De politie zorgt wel voor een brug naar partners in veiligheid en vervult een rol in het sluitstuk van de veiligheidsketen, daar waar repressief optreden noodzakelijk is.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke rechtshandhaving. Daarnaast heeft het OM gezag over de opsporingstaken van de politie, waarmee een belangrijk deel van de politiecapaciteit is gemoeid. Voor de gemeente is het OM een belangrijke samenwerkingspartner, zeker waar het gaat om de aanpak van bijvoorbeeld veelplegers en georganiseerde criminaliteit.

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)

In de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat ons land 25 veiligheidsregio's telt. De 21 Zuidoost-Brabantse gemeenten hebben het beheer op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing uitbesteed aan VRBZO via een gemeenschappelijke regeling.

Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC)
Tien Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijk Informatie en Expertise Centrum (LIEC) richten zich op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Ze verbinden informatie, expertise en krachten van de verschillende overheidsinstanties. Daarnaast stimuleren en ondersteunen de RIEC's en het LIEC de publiek-private samenwerking bij de aanpak van ondermijning.

Woningcorporaties en (grote) particuliere verhuurders
Woningcorporaties en (grote) particuliere verhuurders zijn verantwoordelijk voor een goede staat van hun vastgoed. Zij hebben ook een belangrijke rol ten aanzien van leefbaarheid en veiligheid. Hierbij moet vooral gedacht worden aan het signaleren en aanpakken van overlast gevende huurders maar bijvoorbeeld ook in de bestrijding van hennepsteelt.

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHHBZO)
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband tussen partners uit de strafrecht- en zorgketen en gemeentelijke partners. Samen pakken zij complexe problematiek aan en dringen zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit terug. Diensten die het ZVHHBZO leveren zijn: consultatie en advies, procesregie op Casus-op-maat-zaken en PGA-zaken, en het signaleren van beleidsknelpunten. PGA staat voor persoonsgerichte aanpak voor daders van High-Impact-Crimes, criminele kopstukken van problematische jeugdgroepen en door de driehoek geprioriteerde topplegers. Daarnaast faciliteert het ZVHHBZO de weegtafel radicalisering en Casus-op-maat-zaken radicalisering.

Overige externe partners uit sociaal domein
Naast de met naam en toenaam genoemde partners kent het veiligheidsveld nog vele andere partners zoals welzijnsorganisaties, jongerenwerk, maatschappelijk werk, verslavingszorg, gezondheidsdienst, schuldhulpverlening, Centrum voor Jeugd en Gezin, verenigingen en scholen etc.

APV	Algemene Plaatselijke Verordening
BIBOB	Wet Bevordering Integriteits Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BOA	Buitengewoon Opsporings Ambtenaar
BOPZ	Wet Bijzondere opnemng in psychiatrische ziekenhuizen
Burgernet	Een door de overheid en politie opgezet netwerk van burgers die alerteringen ontvangen en daarmee een bijdrage leveren bij opsporingen en vermissingen.
Driehoek	Overlegorgaan tussen politie, openbaar ministerie en burgemeester.
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
HIC	High Impact Crimes
Huisverbod	Wettelijke bevoegdheid v.d. burgemeester om een persoon van wie een ernstige dreiging van huiselijk geweld uitgaat tijdelijk de toegang tot zijn woning te ontfeggen.
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
OOV	Openbare orde en veiligheid
OM	Openbaar Ministerie
PKVW	Politiekeurmerk Veilig Wonen
RIEC	Regionaal Informatie en Expertisecentrum

Zorg- en Veiligheidshuis

Samenwerkingsverband dat partners uit de strafrechtketen, de zorgketen en gemeente verbindt in de aanpak van complexe problematiek.

VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
IVP	Integraal Veiligheidsplan
OMG	Outlaw Motorcycle Gang
VPT	Veilige Publieke Taak
J en V	Ministerie van Veiligheid en Justitie

Basisteam De Kempen

Acht basisteam gemeenten (Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Veldhoven en Waalre)

RVP	Regionaal Veiligheidsplan Oost Brabant
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PIT	Peelland Interventieteam (PIT)
COM-overleg	Casus Op Maat-overleg.